

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.038/2023/8. szám

A felperesek:

felperes1 I. rendű;

felperes2 II. rendű;

felperes3 III. rendű;

felperes4 IV. rendű;

felperes5 V. rendű (mindannyian cím1. szám alatti lakosok);

felperes6 (cím2) VI. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Schablauer Katalin ügyvéd (cím3)

Az alperes:

alperes1 (cím4)

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Pozderka Gábor ügyvéd, cím5) és

Dr. Szűcs István Péter kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperesek 96. és 100. sorszám alatt

A per tárgya:

kártérítés és sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

32.P.20.360/2021/94. számú közbenső ítélet

R é s z – k ö z b e n s ő í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét rész-közbenső ítéletnek tekinti, és azt azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes az I. rendű felperes 2018. június 16. napján bekövetkezett közlekedési balesetével okozati összefüggésben a felpereseket ért károk 70 (hetven) %-ának megtérítésére köteles.

Megállapítja, hogy a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – az esedékesség napjáig 24.000 (huszonnégyezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat keltét követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése

során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

A rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes 2018. június 18. napján helysége¹on a két irányú, osztatlan forgalmi rendű utca utcában haladt kerékpárjával a utca¹ utca irányából a utca² utca irányába. A folyamatos eső miatt a nappali látási viszonyok korlátozottak, az út felszíne nedves volt. Az I. rendű felperes összehúzott testhelyzetben, sötét színű ruházatban, az úttest szélétől körülbelül 30 cm távolságban hajtotta kerékpárját, láthatósági mellényt és bukósisakot nem viselt.
- [2] Az I. rendű felperes mögött, megközelítőleg 60 km/óra sebességgel haladt alperesi biztosított alperesi biztosított az rendszám¹ forgalmi rendszámú Lada személygépkocsival, míg az I. rendű felperessel szemben közlekedett az rendszám² forgalmi rendszámú, Dacia típusú taxi 50 km/óra sebességgel. A taxit egyéb érdekelt¹ vezette, a jobb oldali első ülésen egyéb érdekelt² foglalt helyet.
- [3] Az I. rendű felperes a taxi felé közeledve elkezdett felsőtestével felegyenesedni és a saját forgalmi sávján belül balra húzódni. egyéb érdekelt¹ és egyéb érdekelt² számára egyértelmű volt, hogy miután a kerékpáros elhalad mellettük, a utca³ utcába balra kíván kanyarodni.
- [4] Az I. rendű felperes elhaladásával szinte egyidőben a Lada gépjármű is elhaladt a taxi mellett, alperesi biztosított megkezdte az előtte, vele párhuzamosan közlekedő I. rendű felperes előzését. Ekkor az I. rendű felperes a kerékpár kormányát balra húzva a utca³ Imre utcába történő balra kanyarodása közben a saját forgalmi sávjában összeütközött a Lada gépjármű jobb elejével.
- [5] A baleset következtében az I. rendű felperes súlyos sérüléseket (többek között a koponya ék- és homlokcsontjának törését, jobb oldali kulcsont törést, a bal tüdőcsúcsban légmellel) szenvedett el.
- [6] A alperesi biztosítottal szemben a helysége¹i Rendőrkapitányságon 17020/385/2018.bü. számon indult büntetőeljárást a Szekszárdi Járási Ügyészség 36.Fk.B.1278/2018/27. számú határozatával megszüntette. Határozatának indokolásában megállapította, hogy alperesi biztosított az általa vezetett gépjárművel a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávban maradván kezdte meg a kerékpárját hajtó I. rendű felperes előzését, azonban a KRESZ 34.§ (1) bekezdése c) pontjában írtakat megsértve mindössze 0,3 méter oldaltávolság megtartásával. Az eljárás megszüntetésének oka az szakértő¹ igazságügyi műszaki szakértő által készített szakvélemény azon megállapítása volt, hogy a kerékpáros balra térésének pillanatában az alperesi biztosított által vezetett személygépkocsi az ütközési hely előtt akkor sem lett volna megállítható, ha a megengedett 50 km/h sebességgel halad.
- [7] Az alperesi biztosított az alperesnél a baleset időpontjában érvényes kötelező gépjármű felelősségbiztosítással rendelkezett.
- [8] A II-VI. rendű felperesek a 2021. január 5. napján kelt szerződéssel a perbeli balesetből eredő kártérítés iránti követeléseiket az I. rendű felperesre engedményezték.
- [9] A felperesek keresetükben az alperest a kötelező gépjármű felelősség-biztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (Kgfb.tv.) 27.§-ának és a 28.§ (1) bekezdésének megfelelően a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52.§ (1) bekezdése alapján sérelemdíj és a 6:519.§-a alapján kártérítés megfizetésére kérték kötelezni.

- [10] Álláspontjuk szerint elvárható lett volna az alperesi biztosítótól, hogy az I. rendű felperest észlelve a három gépjármű egymás melletti elhaladásából adódó veszélyhelyzetet elkerülendő, sebességét csökkentse, illetve az I. rendű felperes balra kanyarodási szándékát felismerve az előzési folyamatot megszakítsa. Az alperesi biztosított megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 34.§ (1) bekezdés d) pontjának az oldaltávolságra vonatkozó szabályát, elmulasztotta a tőle elvárható figyelmet és körültekintést, ezért a baleset számára a polgári jog szabályai szerint felróható.
- [11] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan kármegosztás alkalmazását kérte az I. rendű felperesre terhesebben 90-10%-os arányban. Álláspontja szerint a baleset bekövetkezéséért a felelősség az I. rendű felperest terheli, mert megszegte a KRESZ 31.§ (1) bekezdésének szabályait azzal, hogy féktávolságon belül, hirtelen haladt be az előzési helyzetben lévő alperesi biztosított személygépkocsija elé, akinek így fékezésre már nem volt lehetősége. Az előzésben lévő alperesi biztosítótól a gépkocsi kerékpáros haladási sebességére lassítása nem volt általánosan elvárható magatartás. Az I. rendű felperes balra kanyarodási szándéka számára felismerhető nem volt, karjelzést nem használt, a kereszteződés kezdetén még saját sávjának külső harmadában haladt és a kereszteződés végén sem ért teljesen a felezővonal mellé. Mindezen körülmények és a személygépjármű sérülése is azt támasztja alá, hogy az I. rendű felperes akkor kanyarodott be hirtelen balra, amikor biztosítottjának járműve már mellette volt.
- [12] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem jogalapját nagyobb részben megalapozottnak találta, és a Pp. 341.§ (4) bekezdése szerint a jog fennállásáról közbenső ítélettel döntött. Megállapította, hogy a 2018. június 16. napján bekövetkezett közúti közlekedési baleset során a felpereseket ért károk hetven százalékat az alperes köteles megtéríteni.
- [13] Az alperesi kifogás alapján rögzítette, hogy a fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatásából eredő kár megtérítése iránti követelés elévült, ezért a kárigényt a kártérítés általános szabálya szerint kellett elbírálni. Ennek során azonban – a Pp. 263.§ (2) bekezdéséből következően – más hatóság döntése, az azokban megállapított tényállás, így a büntetőeljárást megszüntető határozat nem kötötte.
- [14] alperesi biztosított, egyéb érdekelt¹ és egyéb érdekelt² tanúk vallomása, valamint szakértői igazságügyi műszaki szakértő szakvéleménye alapján azt állapította meg, hogy a balesetet megelőzően az alperesi biztosított számára az I. rendű felperes észlelhető volt, testtartásának megváltozásából, közlekedési sávjában a felezővonal irányába történő behaladásából pedig fel kellett ismernie a balra kanyarodási szándékát. A KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontja alapján erre olyan módon kellett volna reagálnia, hogy az I. rendű felperest észlelve, őt megközelítve, gépjárművének sebességét az I. rendű felperes haladási sebességére kellett volna csökkentenie, majd a szemközti forgalmi sávban közlekedő személyautó elhaladása után megkezdeni az I. rendű felperes előzését, a KRESZ 34.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti biztonságos oldaltávolság megtartásával. Nem találta ugyanakkor bizonyítottnak, hogy az I. rendű felperes balra kanyarodási szándékát a KRESZ 29.§ (3) bekezdésének megfelelően karjával jelezte, illetve megállapította, hogy a már megkezdett balra kanyarodási folyamatot anélkül kívánta befejezni, hogy meggyőződött volna a mögöttes forgalomról, arról, hogy más gépjármű az előzését megkezdte-e, mellyel megszegte a KRESZ 29.§ (1) bekezdését és a 31.§ (1) és (6) bekezdését. Úgy ítélte meg, hogy az alperesi biztosított magatartása súlyosan felróható volt, mert objektíve észlelhető volt az I. rendű felperes közlekedési magatartásának megváltozása és célja, ennek ellenére az általánosan elvárható, a veszélyhelyzet elkerülését szolgáló magatartást nem tanúsította, a szemben közlekedő gépjármű elhaladásával egyidejűleg, biztonságos oldaltávolság megtartása nélkül kezdte meg az I. rendű felperes előzését. Ezen körülményeket értékelve az alperesre terhesebben 30-70%-os arányban kármegosztást alkalmazott.

- [15] Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen a felperesek fellebbeztek, annak részbeni megváltoztatását és a Ptk. 6:525.§ (1) bekezdésének megsértésére hivatkozással elsődlegesen a kármegosztás mellőzését, másodlagosan a kármegosztás arányának az alperesre terhesebben 90-10%-os mértékre történő módosítását kérték. Fellebbezési hivatkozásuk szerint a szemből haladó taxi utasa, egyéb érdekelt² tanúvallomása alapján megállapítható, hogy az I. rendű felperes karjelzést alkalmazott a kanyarodási szándékának kifejezésére, másrészt semmilyen peradat nem támasztja alá, hogy a balra kanyarodás megkezdésekor nem győződött meg a mögöttes forgalomról. Erre figyelemmel az I. rendű felperes sem a KRESZ 29.§ (3) bekezdését, sem pedig a 31.§ (6) bekezdését nem sértette meg, a baleset bekövetkezésében felróható magatartás nem terheli, kármegosztásnak nincs helye. Amennyiben a bíróság az I. rendű felperes közrehatását mégis megállapítaná, az a terhükre legfeljebb 10%-os mértékű kármegosztásra adhat alapot. Másodfokú perköltségként az őket képviselő ügyvéd munkadíját számították fel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3.§-a szerint általános forgalmi adóval növelt összegben.
- [16] Az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, a közbenső ítélet részbeni megváltoztatásával a kármegosztás arányának megváltoztatását kérte a felperesekre terhesebben 10-90%-os arányban. Álláspontja szerint a kármegosztás arányának megállapítása során az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:525.§ (1) és (2) bekezdését, valamint a Pp. 279.§ (1) és (3) bekezdését, mert a bizonyítékok helytálló mérlegelése esetén sem vonható le az a következtetés, hogy biztosítottjának önmagában az I. rendű felperes balra húzódásából és testtartásának megváltozásából észlelnie kellett volna a kanyarodási szándékot. A baleseti veszélyhelyzetet az I. rendű felperes teremtette meg azzal, hogy féktávolságon belül kanyarodott biztosítottjának gépjárműve elé, aki a baleset bekövetkezését elhárítani nem tudta. Legfeljebb a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontjának rendelkezését sértette meg azzal, hogy nem megfelelően reagált a kialakult veszélyhelyzetre. Hangsúlyozta, hogy az oldaltávolság megtartása az adott közlekedési szituációban irreleváns volt, mert a baleset annak mechanizmusára figyelemmel akkor sem lett volna elkerülhető, ha biztosítottja megfelelő oldaltávolságot tartva közelíti meg az I. rendű felperest. A veszélyes üzemi felelősségre vonatkozó szabályok alkalmazhatóságának hiányában, a balesetben részes felek felróhatósága alapján 10%-os mértéket meghaladóan nem köteles a felperesek kárának megtérítésére. Perköltségként a fellebbezési eljárásra az őt képviselő ügyvéd másodfokú munkadíját számította fel az R. 3.§-a szerint, általános forgalmi adóval növelt összegben.
- [17] A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés alaptalan.
- [18] Az elsőfokú bíróság a perben jelentős tényeket túlnyomórészt a Pp. 279.§ (1) bekezdésének megfelelően, a bizonyítékok és az egyéb peradatok okszerű mérlegelésével állapította meg. A másodfokú bíróság a tényállást - a felperesek fellebbezésében gyakorolni kért - Pp. 369.§ (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva csupán annyiban egészíti ki, hogy az I. rendű alperes kanyarodási szándékát karjának kinyújtásával jelezte, és balra húzódásának megkezdésekor az alperesi biztosított az I. rendű felperes előzését nem kezdte meg.
- [19] A másodfokú bíróság annyiban egyetértett a felperesi fellebbezésben foglaltakkal, hogy egyéb érdekelt² tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy az I. rendű felperes balra kanyarodási szándékát karjával jelezte. A tanú nyomban a balesetet követően, 2018. június 21. napján rendőrségi kihallgatása során határozottan állította, hogy bár nem figyelte végig az utat, azt azonban egyértelműen látta, hogy a kerékpáros a klasszikus KRESZ-ben előírt módon kirakta a bal kezét és ezzel jelezte a kanyarodási szándékát. Arra is van utalás a tanúvallomásban, hogy a taxi utasaként azért figyelte a forgalmat, vagyis azért tudott az I. rendű felperes közlekedési magatartásáról nyilatkozni, mert az esős idő miatt felfigyeltek a kerékpárral közlekedő I. rendű felperesre, és a taxisofőrrel megjegyezték, hogy „milyen jó lehet ilyen időben biciklizni, és a biciklis biztosan jól megázik”. egyéb érdekelt² azt is

elmondta, hogy amikor az I. rendű felperes megkezdte ezt a mozgási folyamatot, akkor az alperesi biztosított részéről irányváltztatási szándékot nem fedezett fel, irányjelzést nem alkalmazott, sávjában semmilyen irányban nem húzódott.

- [20] Az így módosított tényállásra figyelemmel is egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az alperes kártérítési felelőssége fennállására és annak mértékére levont jogi következtetésével.
- [21] A másodfokú bíróság által a tényállás körében tett kiegészítésekre figyelemmel abból kellett kiindulni, hogy a 2018. június 18. napján 19 óra körüli esős időben, összehúzott testhelyzetben, az úttest szélétől kb. 30 centiméter távolságra kerékpárral közlekedő I. rendű felperes a szemből érkező taxi elhaladása után balra kívánt kanyarodni, ezért felsőtestével felegyenesedett, a KRESZ 31.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően megkezdte a balra behúzódást és balra kanyarodási szándékát a KRESZ 29.§ (3) bekezdése szerint karjával jelezte. Ebben a közlekedési szituációban – miután az út ismert szélességéből következően a KRESZ 34.§ (4) bekezdés a) pontjának feltételei (jobbról való előzés) nem állt fenn – az alperesi biztosított részéről elvárt magatartás az lett volna – egyezően a szakvélemény megállapításával – ha lecsökkenti a személygépkocsi sebességét, és sem sávon belül, sem a felezővonal átlépésével nem kezdi meg az I. rendű felperes előzését, hanem megvárja amíg a balra kanyarodást befejezi. Ilyen értelemben tehát valóban nincsen jelentősége az alperes csatlakozó fellebbezésében hivatkozott oldaltávolságnak, mert biztosítottja az előzést sem 30 centiméteres, sem annál nagyobb oldaltávolság tartásával nem kezdhette volna meg. Az elvárt magatartást – megsértve a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontját – nem tanúsította, mely súlyosan felróható magatartása eredményezte a baleseti veszélyhelyzet kialakulását.
- [22] Az elsőfokú bírósággal egyezően a másodfokú bíróság is megállapította az I. rendű felperes tekintetében a közlekedési szabályok megsértését, így a baleset bekövetkezésében felróható magatartását. Az I. rendű felperes a balra kanyarodás KRESZ 31.§ (1) bekezdés b) pontjában írt első ütemét sem hajtotta teljesen végre, mert a helyszínrajzból megállapíthatóan nem húzódott teljesen a felezővonalhoz, másrészt megsértette a KRESZ 31.§ (6) bekezdését, amely szerint a balra kanyarodó jármű vezetője párhuzamos közlekedésre nem alkalmas úton a bekanyarodást akkor hajthatja végre, ha meggyőződött arról, hogy balról járművének előzését vagy kikerülését másik jármű nem kezdte meg.
- [23] A szakvélemény szerint az I. rendű felperes is elkerülhette volna a balesetet, ha a szemből érkező taxi elhaladását követően a további balra térést megelőzően hátra tekintve észleli a mögötte, vele azonos irányban, felé nagyobb sebességgel közlekedő alperesi biztosított által vezetett személygépkocsit, és annak elhaladásáig nem folytatja a balra térést. A szakvélemény azt is rögzíti, hogy a személygépjármű észlelésére megvolt a lehetősége.
- [24] A perbeli közlekedési baleset bekövetkezésének oka tehát az volt, hogy az alperesi biztosított a személygépkocsi sebességének csökkentése és a kerékpár balra kanyarodásának bevárása helyett sávon belül előzésbe kezdett, amelyhez képest az I. rendű felperes felróható közrehatásaként értékelhető a kanyarodására vonatkozó fenti KRESZ szabályok megsértése.
- [25] Összességében – részben az elsőfokú bíróságtól eltérő indokok alapján – a másodfokú bíróság is helyesnek találta a kármegosztás alkalmazását, és annak 70-30%-os arányát az alperesre terhesebben azzal, hogy a veszélyes üzemi felelősség szabályai az alperes által hivatkozott elévülésre figyelemmel nem voltak alkalmazhatók, így nem volt irányadó a Ptk. 6:537.§ (1) bekezdésének az a) szabálya, miszerint a tevékenység fokozottan veszélyes jellegét az üzemben tartó terhére kell figyelembe venni a kármegosztás során.
- [26] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét rész-közbenső ítéletnek tekintette, mert kizárólag a kártérítés iránti követelés jogalapja tekintetében foglalt állást, annak

hangsúlyozásával, hogy bár a perben csak az I. és III. rendű alperesek léptek fel kártérítési igénnyel, de az engedményezési szerződésből következően valamennyi felperes károsodott a balesettel okozati összefüggésben.

- [27] Mind a fellebbezés, mind a csatlakozó fellebbezés sikertelen volt, ezért a Pp. 83.§ (2) bekezdésének utolsó fordulata szerint a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik. A felperesek személyes költségmentességére figyelemmel a fellebbezés meg nem fizetett eljárási illetéke a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad, míg a csatlakozó fellebbezés illetékét az alperes a 102.§ (1) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni. Az illetékfizetési kötelezettség tekintetében a másodfokú bíróság a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.

Pécs, 2023. október 12.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró